

BİR ŞAKİR DƏ VAR

Çox Şakirlər gəlib dünyamıza, çox Şakirlər gedib dünyamızdan. Çox az Şakirlər qalıb dünyamızda. Gələnlərin gedənlərə nisbəti, qalanlardan gələnlərə nisbətində heç uyğun gəlmir.

...Bir Baba bəy Şakir olub; klassik üslubda yaratdığı poetik örnəklərlə yaddaşlarda adını yaşadı; 19-cu əsr Azərbaycan ədəbiyyatının tədqiqatçıları onu öz yazıları ilə ədəbiyyat tariximizə həkk ediblər. Əslində özünün yazdığını mötəbər imzalar xalqımızın təfəkkür məhsulu kimi, düşüncə örnəyi kimi yaddaşa alıblar.

Bir aşiq Şakir olub; sözü ilə, sənəti ilə el məclislərinin bəzəyi olub. Şirvan şikəstəsinin təkrarsız ifadəsi kimi çoxlu ardıcılıq yetişirib. Şirvan aşiq məktəbində öz dəsti, üslubu, saz xətti ilə yaşarı bir yol qoyub; Böyük Aşiq Şakirin nəvəsi Şakir də var. Yəqin, başqa Şakirlər də olacaq.

Bir Şakir də mən tanıyıram. Əslində, təkcə mən yox, sazı-sözünü sevən, az-çox saz bilgisi olan hər kəs sazla bağlı bənzərsiz publisistik düşüncələr sahibi Şakir Nadiroğlunu yaxşı tanıyır. O, saz müntəxəbatının bilicisidir. Kimsə istəsə ki, onun saz bilgisinin hüdudları ilə tanış olsun, İctimai Radionun məşhur saz proqramını yadda saxlasın. Onda görür ki, günümüzdə necə Şakir də var?..

Şakir Nadiroğlu saz havalarının hər birinin ayrı-ayrılıqda motivində nəyin ifadə olunduğunu, aşığın hansı hissələrini ifadə etdiyini yaxşı bilir və bunu həmin verilişlərdəki çıxışlarında aydın göstərir. Bəli, Şakirin sözü, həm də foto kimi, kino lenti kimi görünür.

Şakir Nadiroğlunda etnoqrafik düşüncə gücü var; hansı saz havasında kök hardan gəlir, havacat hansı tarixi düşüncədən qaynaqlanır, bunu yaxşı bilir. Ən başlıcası, klassik-ədəbi irsimizin saz havasına uyğun oxunmasında hansı şərtlər vacibdir? Hansı ölçülər gərək gözlənilsin? - bunu yetərinə duyur. Şakir Nadiroğlu sazı sözündən ayrı təsəvvür eləmir. Postmodern düşüncə tələb edir ki, bu gün qəliblərdən çıxacaq. Bu o deməkdir ki, qoşmadan, gəraylıdan, müxəmməsdən imtina edək. Ancaq Şakir Nadiroğlu yaxşı bilir ki, bu imtina müasir Azərbaycan cəmiyyətinin mənəvi iflası deməkdir.

Bəlkə də, bu təhlükə onu xüsusi məsuliyyət hissi ilə yükləyir. Bəlkə elə bu səbəbdən aşiq havacatı üçün köklənmək gücündə olan şeirləri-poetik örnəkləri qələmə alır. Onun poetik düşüncəsində mənsub olduğu etnosun tarixi, keçmişi kifayət qədər görünür. Hətta etnoqrafik etüdlərində, hekayələrində onun ədəbi düşüncəsinin tarixi köklərə bağlılığını görmək çətin deyil.

Şakir Nadiroğlu dövrümüzü ulu keçmişlə bağlayan nadir köklərdən biridir. Onun “Ömür yaşı” (2016), “Söz yükü” (2019) kitabları sazı qorumaq istəyindən yaranmanın tələbatı kimi araya-ərsəyə gəlib. Bu kitablar onun yaradıcılıq ünvanıdır.

“Ömür yaşı” kitabına professor Mahmud Allahmanlı, əməkdar elm xadimi Nizaməddin Şəmsizadə “Ön söz” yazıb. Bu yazıların hər birində Şakir Nadiroğlunun söz üzərində gəzişmələrinin sirri, sehri açıqlanır. “Söz yükü” kitabını Hüseyn Artukoğlu dəyərləndirib. Bu da onu göstərir ki, Şakir Nadiroğlu, əslində, mühitimizdə kifayət qədər görünür.

Şakir Nadiroğlu mənəvi düşüncəsi etibarilə klassik Azərbaycan düşüncə məktəbinin davamçısı kimi öz şeirlərində görünür: “Ruhum eşqin xəstəsidir, varmı dərman, ey təbib?”. Təkcə elə bu sualın mahiyyəti onun hansı mənəvi ölçülərlə sazı qoruduğunu və sözə sadıq olduğunu görmək üçün bəs eləyir. O, saz bilicisidir və bu sahədə dövrümüzün çox azsaylı bilicilərindən biridir.

...Və Şakir Nadiroğlu saz üçün hansı söz oxunar, o sözün də yaradıcısıdır.

Əli Rza XƏLƏFLİ
27.07.2021